

Valgretsalder – unges partivalg og deltagelse

Nedsættes valgretsalderen til 16 år vil det ikke influere den politiske balance væsentligt. Dels fordi, at unge, numerisk set, ikke udgør en særlig stor gruppe. Dels fordi unges partivalg ligner resten af befolkningens.

Unge – en lille vælgergruppe

Hvis valgretsalderen blev sænket til 16 år, ville de 16-17-årige udgøre ca. 3 procent af vælgerkorpset. Det ville betyde, at de nye vælgere, potentielt set, ville kunne flytte 1-2 mandater.

At sænke valgretsalderen til 16 år udgør altså ikke en stor ændring i vælgeradfærden, set i forhold til dets nuværende udformning.

Unge partivalg

Ved Folketingsvalget i 2007 gennemførte DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd, en undersøgelse, som kortlagde 15-17-åriges partipolitiske orientering.

Undersøgelsen viste, at unges partivalg overordnet set fulgte det faktiske valgresultat fra 2007, dog med en tendens til en lidt mere udpræget sympati for venstrefløjen, end hos resten af vælgerbefolkningen. I praksis ville 16-års valgret ved folketingsvalget i 2007, via estimat, kun have flyttet et enkelt mandat fra 'blå blok' til 'rød blok' - og ikke have ændret ved resultatet mht. regeringsmagten.

I følge undersøgelsen ville de 15-17 årige unge have givet den "blå blok" (Venstre, Konservative, Ny Alliance og Dansk Folkeparti) 34,8 procent af stemmerne og den "røde blok" (Det Radikale Venstre, Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten) 65,2 procent af stemmerne.

Værd at bemærke er det, at de traditionelt store partier Venstre og Socialdemokraterne får færre stemmer blandt de unge end hos resten af befolkningen. Til gengæld får midterpartierne, Det Radikale Venstre og Ny Alliance (nu Liberal Alliance), en del flere stemmer hos de unge.

Førstegangsvælgere

Denne tendens bliver bekræftet i forhold til førstegangsvælgernes stemmeadfærd. Hvor de nye vælgere sætter deres første kryds, kan man ikke med sikkerhed fastslå,

UNGES PARTIVALG OG RESULTATET AF FOLKETINGSVALGET 2007

Parti	16-25-åriges partivalg – Gallup undersøgelse 2007	Valgresultat – Folketingsvalg 2007
A. Socialdemokraterne	22,6 %	25,5 %
B. Det Radikale Venstre	10,8 %	5,1 %
C. Det Konservative Folkeparti	10,6 %	10,4 %
F. Socialistisk Folkeparti	17,6 %	13 %
O. Dansk Folkeparti	5,8 %	13,8 %
V. Venstre	15,5 %	26,3 %
Y. Liberal Alliance	6 %	2,8 %
Ø. Enhedslisten	8,7 %	2,2 %
Andre partier/kandidater	0,8 %	0,9 %

Kilde: 16-25-årige / Gallup for DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd 2007. Blanke og "ved ikke" svar er ikke medtaget.

	EL	SF	S	RV	KF	V	DF
Førstegangsvælgere	8	10	23	14	8	18	20
Gennemsnittet	4	6	27	9	11	30	14

men valgforsker og lektor ved Aalborg Universitet, Johannes Andersen, har lavet følgende estimat på baggrund af egne undersøgelser af folketingsvalget i 2005:

Som det fremgår af tabellen placerede de unge vælgere i 2005 sig generelt over hele det politiske spektrum. De unge er ikke markant mere højre- eller venstreorienterede end landsgennemsnittet: Godt 40 pct. af de unge førstegangsvælgere placerer sig på venstrefløj, mens knapt halvdelen placerer sig på højrefløj.

Endelig går tendensen med unges ringe tilslutning til både Socialdemokraterne og især Venstre, igen i denne undersøgelse blandt førstegangsvælgere. Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti havde til gengæld ekstra god vind i sejlene hos de unge. DF hentede næsten hver femte af førstegangsvælgerne.

Unge stemmer altså lige som resten af befolkningen. De er ikke bemærkelsesværdigt højre- eller venstreorienterede. Enkelte politiske partier kan opnå en vis midlertidig succes hos de unge førstegangsvælgere, men en sådan bevægelse vil ofte følge tendensen i den øvrige vælgerbefolkning. Så selv om de unge forde-

ler sig over hele det politiske spektrum, så er der ligesom hos den samlede befolkning periodisk nogle partier, der er mere populære end andre.

Unge syn på deltagelse og demokrati

Unge er interesserede i demokrati og samfundets udvikling. En undersøgelse foretaget af Gallup i 2009, viser at hele 96 procent af de 16-17-årige, enten i høj eller nogen grad interesserer sig for, hvordan man løser problemer i samfundet, og at 93 procent har en holdning til i hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig.

Endvidere peger undersøgelsen også på, at unge har et positivt syn på det danske demokrati og at de finder det vigtigt at deltage i det. Det kommer både til udtryk i de unges holdning til, hvorvidt man som borger bør deltage i folkeafstemninger og valg, og i deres tillid til det demokratiske system. Således svarede 79 procent af respondenterne, at man bør stemme som borger.

Tillid til det politiske system blev målt i undersøgelsen ved at spørge til de 16-17-årige respondentes tillid til det danske politiske system og til de danske politikere. Her svarede 79 procent, at de har tillid til politikerne. Samtidig mener 64 procent dog, at politikere i højere grad bør lytte til unges holdninger.

De 16-17-årige har samtidig et reflekteret forhold til medierne. Således har kun 18 procent direkte tillid til medierne, mens 51 procent udtrykker en grad af mistillid.

JEG HAR EN HOLDNING TIL, I HVILKEN RETNING DANMARK OG VERDEN SKAL UDVIKLE SIG

Helt enig	19 %
Enig	74 %
Neutral	7 %
Uenig	0 %
Helt uenig	0 %

Kilde: 16-17-årige / Gallup for DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd 2009

I HVILKEN GRAD INTERESSERER DU DIG FOR, HVORDAN MAN LØSER PROBLEMER I SAMFUNDET (SOM FX INTEGRATION, ARBEJDSLØSHED, KLIMA OSV.)

Helt enig	30 %
Enig	46 %
Neutral	21 %
Uenig	3 %
Helt uenig	0 %

Kilde: 16-17-årige / Gallup for DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd 2009